



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci žalobcu: **P. K.**, nar. X., bytom O., právne zastúpeného JUDr. K. M., advokátkou so sídlom P., proti žalovanému: **V.**, s.r.o., B.,H., právne zastúpeného JUDr. J. K., advokátom so sídlom P., **o zaplatenie 65 829,60 Sk istiny s príslušenstvom**, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 16 Cob 133/2005-179 zo dňa 8. novembra 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie **z a m i e t a .**

Účastníkom trovy dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Prievidzi rozsudkom č.k. 14 Cb/248/2002-106 zo dňa 27.6.2005 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť žalobcovi 65 829,60 Sk s 15,5% úrokom z omeškania ročne od 29.3.2002 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 38 002,- Sk na účet JUDr. K. M., advokátky v lehote troch dní. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa návrhom domáhal proti žalovanému zaplatenia 65 829,60 Sk z titulu nezaplatenia faktúry č. 12002 zo dňa 28.2.2002. V návrhu uviedol, že na základe ústnej objednávky dodal v dňom

9.5.2000 a 15.5.2000 žalovanému tovar (vane a nohy k vaniam). Žalovaný si tento tovar prevzal a keďže mu hneď po dodaní tovaru nevyúčtoval kúpnu cenu, urobil tak v roku 2002 a to faktúrou č. 12002 z 28.2.2002 s termínom splatnosti 28.3.2002, na sumu 65 829,60 Sk. Súd skúmal, či žalobcovi vznikol nárok na zaplataenia kúpnej ceny a zistil, že žalobca v konaní preukázal, že mu vznikol nárok na zaplataenie kúpnej ceny vo výške 65 829,60 Sk (faktúra č. 12002 z 28.2.2002). Uvedené skutočnosti mal súd preukázané dodacím listom, výpisom z knihy dodávok z roku 2000, z ktorej vyplýva, že 9.5.2000 a 15.5.2000 prevzal zástupca odporcu 20 ks vaní a 20 ks nôh k vaniam. Okrem toho súd z faktúry č. 2183 z 9.5.2000 zistil, že žalobca predmetné vane a nohy kúpil od svojho dodávateľa V., s.r.o. V súlade s týmito listinnými dôkazmi je aj výpoveď svedka M. B., ktorý potvrdil, že vane na stavbu navrhovateľ dodal a prevzal ich jeho brat Ľ. B., ktorého tým poveril. Tento svedok ďalej uviedol, že konateľ žalovaného ho poveril aj uzatváraním zmlúv s dodávateľmi. Poprel tiež, že by ako konateľ spoločnosti F., s.r.o. podpisoval zmluvu o dielo so žalovaným. Svedkyňa M. J. potvrdila, že konateľ žalovaného poveril M. B., aby mu dostával hotel a taktiež uviedla, že podpisovala sa nejaká zmluva s týmto svedkom. Zmluva nemala žiadne prílohy. Potvrdila tiež, že materiál na stavbe preberal pán B. a že bol zodpovedný za celú dostavbu hotela. Svedok A. B. uviedol, že bol pri tom, keď konateľ žalovaného viezol z N. vane priamo do B.. Svedok Ľ. B. taktiež potvrdil, že konateľ žalovaného na stavbu hotela doviezol väčší počet vaní. Súd výpovede svedkov A. B., Ľ. B. hodnotil ako nevierohodné, pretože sú v rozpore s listinnými dôkazmi a to najmä s dokladmi, ktoré súdu predložil žalovaný. Potvrdenia spoločnosti B.B. nesvedčia o tom, že konateľ žalovaného si v tejto spoločnosti zakúpil vane. K dokladu zo 7.2.2002 je síce vystavený pokladničný doklad tejto spoločnosti, ale na tomto doklade je prepísaný dátum. K dokladu č. 1879/2 nie je vystavený pokladničný doklad a na tomto doklade nie je ani pečiatka. Pokiaľ ide o doklad zo 7.2.2000, súd ďalej zistil, že ide o pretlač firmy B., ktorá bola dodatočne dopisovaná a obdobné nedostatky mal aj ďalší doklad. Z faktúry č. 428/00 z 28.12.200 súd zistil, že firma M. dodala žalovanému len jednu vaňu. Z pokladničných dokladov, ktoré súdu predložil žalovaný, nie je zrejmé, za čo žalovaný platil rôznym firmám. Súdu predložil ešte jeden doklad o zakúpení jednej vane, ale na tomto doklade chýba pečiatka. Teda tieto dôkazy nesvedčia o tom, že žalovaný si 20 ks vaní spolu s nožičkami zakupoval u iných firiem, ako to tvrdili

svedkovia L. B. a A. B.. Súd taktiež výpoveď svedkyne M. J. nehodnotil ako vierohodnú, pretože bola vyvrátená výpoveďou svedka M. B., ktorý poprel, že by bol so žalovaným uzatváral zmluvu o dielo, teda, že on mal platiť svojich dodávateľov. O tom, že ho konateľ žalovaného poveril riadením stavby, uzatváraním zmlúv, svedčí aj výpis z knihy z roku 2000, kde sa zapisovali dodávky materiálu, z ktorej vyplýva, že prevzatie tovaru podpisoval svedok B. prípadne ďalší pracovníci, ktorí na stavbe pracovali. Súd z výpisu z obchodného registra zistil, že žalovaný mal v roku 1999 sídlo v P. na ulici A., ale v zmluve o dielo, ktorú mal žalovaný so spoločnosťou F., s.r.o. uzavrieť, je uvedené sídlo žalovaného P.P.. Teda aj táto skutočnosť pravdivosť výpovede svedka M. B.. Keďže žalovaný inými dôkazmi nepreukázal, že svedok M. B. konal v mene spoločnosti F., s.r.o. súd tvrdenie žalovaného považoval za nedôvodné. Okresný súd právne vzťahy medzi účastníkmi posudzoval podľa Obchodného zákonníka, pretože v čase vzniku záväzku boli obaja účastníci podnikatelia, ktorí uzavreli kúpnu zmluvu. Súd konštatoval, že zmluva je platná, pretože účastníci sa dohodli na predmete a cene, čo súd zistil z prednesu žalobcu, výpoveďou svedka M. B., ktorý potvrdil, že konal v mene žalovaného a že bol oprávnený za žalovaného takéto zmluvy uzatvárať, o čom svedčí aj kniha dodávok z roku 2000. Tvrdenie žalovaného, že svedok M. B. konal v mene spoločnosti F., s.r.o., súd neakceptoval, pretože svedkyňa M. J. síce vo svojej výpovedi uviedla, že s M. B. uzatvárala zmluvu o dielo č. X., avšak súd zo zmluvy o dielo zistil, že súčasťou tejto zmluvy mala byť aj príloha, čo svedkyňa poprela. Ďalej je v zmluve uvedené iné sídlo žalovaného, než aké v čase uzavretia zmluvy mal a okrem toho nie je obvyklé, aby na zmluvách bol dátum až za podpismi. Všetky tieto skutočnosti spochybňujú pravosť zmluvy o dielo a preto súd na ne neprihliadol. Keďže výpoveď svedka M. B. bola v súlade s listinnými dôkazmi a súd ich hodnotil ako vierohodné, hodnotil jeho výpovede aj v tejto časti ako vierohodné, t.j. že takúto zmluvu nikdy so žalovaným neuzavrel. Z listinných dôkazov, najmä z knihy dodávok súd zistil, že žalovaný skutočne od žalobcu vane prevzal a za tieto mu nezaplatil. Pri hodnotení dôkazov súd prihliadol i na to, že žalovaný v konaní tvrdil, že žalovanú istinu zaplatil a predložil súdu o tom aj pokladničné doklady a dokonca aj späťvzatie návrhu, ale potom, čo bolo v konaní zistené, že tieto doklady nie sú pravé, tvrdil, že žalobca žalovanému vane nedodal. Keďže žalobca v konaní preukázal, že si splnil svoju povinnosť zo zmluvy, ktorú so žalovaným uzavrel, t.j. že žalovanému

dodal tovar, bol žalovaný podľa citovaných zákonných ustanovení povinný žalobcovi zaplatiť za dodaný tovar kúpnu cenu vo výške 65 829,60 Sk. Pretože si svoju povinnosť zo zmluvy žalovaný nesplnil, súd žalovaného k splneniu tejto povinnosti zaviazal. Súd vo veci nevykonával ďalšie dôkazy, ktoré navrhol žalobca, pretože jeho nárok bo dostatočne preukázaný listinnými dôkazmi a výpoveďou svedka M. B.. Tým, že si žalovaný svoj peňažný záväzok riadne a včas nesplnil, nastalo jeho omeškanie ako dlžníka podľa § 365 Obchodného zákonníka a žalobcovi vznikol nárok na úroky z omeškania. Účastníci si v zmluve úroky z omeškania nedohodli, a preto žalobcovi vznikol nárok na úroky z omeškania podľa § 369, § 502 Obchodného zákonníka. Žalobca si úroky z omeškania uplatnil v súlade s týmito zákonnými ustanoveniami, a preto súd návrhu i v tejto časti vyhovel, t.j. okrem istiny zaviazal žalovaného i k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 15,5% ročne od 29.3.2002 až do zaplatenia. Vo veci mal úspech žalobca, a preto mu súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. priznal náhradu trov konania vo výške 38 002,- Sk. Žalobcovi v konaní vznikli trovy zaplatením súdneho poplatku za návrh vo výške 3 290,- Sk a trovami právneho zastúpenia vo výške 34 712,- Sk.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a v zmysle § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru okresný súd nevykonal navrhnuté dôkazy, a to výsluch Ing. Č. a k rozhodovaniu nepripojil dôkazy zo spisového materiálu 14Cb 249/02. Poukázal na to, že preukázal v konaní, že 17 ks vaní, odkúpil od P.P., za čo platil M. B. a je to doložené dokladmi do súdneho spisu a 1 ks vane od živnostníka pána M.. Spomína vo svojom odôvodnení len nákup 1 ks vane od firmy M.. Okresný súd neuznáva doklady, ktoré doložil štatutárny zástupca žalovaného pán V., o nákupe vaní z B., a to i napriek tomu, že z výpovede i samotného svedka M. B., ktorý je hlavným svedkom žalobcu vyplýva, že tento pripustil, že konateľ spoločnosti V., spol. s r.o. dovezol nejaké vane z N.. Na hotely bolo osadených celkovo 38 ks vaní, pričom 19 ks vaní má dĺžku 140 cm a 19 ks vaní 150 cm. Z dokladov doložených žalobcom vyplýva, že tento mal dodať 20 ks vaní o dĺžke 150 cm. Z tohto vyplýva nesúlad so skutočnosťou, pokiaľ ide o zabudované vane v hotely P. a dodávkou, ktorú proklamuje žalobca. Žalobca fakturoval údajnú dodávku vaní s nožičkami až v roku 2002, a to faktúrou z 28.2.2002, a to aj napriek

tomu, že predmet dodávky mal realizovať na hotely v B. v dňoch 9.5.2000 a 15.5.2000. Je málo pravdepodobné a nereálne, aby žalobca jednak bez zálohy dodával materiál a za tento požadoval zaplatenie až po uplynutí 19 mesiacov. Neobstojí tvrdenie a odôvodnenie žalobcu, že zabudol vyfakturovať žalovanému tovar.

Odvolačný súd rozsudkom č.k. 16Cob 133/2005-179 zo dňa 8. novembra 2006 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol. Žalovanému náhradu trov prvostupňového konania a odvolacieho konania nepriznal. Odvolačný súd mal rovnako ako súd prvého stupňa za preukázané, že v danej veci účastníci na základe ústnej objednávky zo dňa 9.5. a 15.5.2000 uzavreli kúpnu zmluvu, nakoľko sa dohodli o základných náležitostiach zmluvy – predmete a cene. V mene žalovaného konal M. B., ktorý v roku 1999 riadil stavbu hotela, bol poverený na nákup a prevzatie materiálu. Na základe tohto poverenia M. B. ústne vyššie uvedenými objednávkami objednal u žalobcu 20ks vaní v celkovej hodnote 65 829,60 Sk. Vane žalobca vyúčtoval žalovanému faktúrou č. 12002 z 28.2.2002, splatnou dňa 28.3.2002 vo výške 65 829,60 Sk. Odvolačný súd rovnako ako súd prvého stupňa neprihliadal na zmluvu o dielo č. X. zo dňa 28.9.1999 medzi žalovaným a spoločnosťou F., s.r.o., nakoľko predmet diela mal byť vymedzený prílohou, ktorá však súdu predložená nebola a sídlo žalovaného, uvedené na zmluve, nezodpovedalo jeho skutočnému sídlu podľa výpisu z obchodného registra. Súd prvého stupňa však nepostupoval správne, keď na základe knihy dodávok konštatoval, že žalovaný od žalobcu vane prevzal, resp. že žalobca žalovanému vane dodal. Z knihy dodávok z r. 2000 vyplýva, že dňa 9.5.2000 prevzal L. B. 20 ks vaní a 13 ks nožičiek vaní a dňa 15.5.2000 prevzal 7ks nožičiek vaní, čo potvrdil aj svojim podpisom. Na jeho tvrdenie, že si nie je istý, či ide o jeho podpis, odvolačný súd neprihliadol. Nakoľko podpis zodpovedá jeho predchádzajúcim podpisom v knihe dodávok a tvrdenie o jeho práceneschopnosti sa na základe správa lekára M. F. zo dňa 17.6.2000 nepotvrdilo. L. B. v tom čase nebol zamestnancom žalovaného, ani pre neho nepracoval ako živnostník. Nebol žalovaným poverený na preberanie tovaru na stavbe hotela. Pracoval pre firmu F., s.r.o. a to na základe živnostenského listu, nie ako zamestnanec. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nedodal predmet zmluvy – vane žalovanému, ale L. B., ktorý so žalovaným nebol v žiadnom právnom

vzťahu. Žalobca si mohol overiť, či vane skutočne dodal žalovanému, resp. či Ľ. B. je žalovaným poverený na preberanie tovaru na stavbu. Riadením stavby a obstarávaním tovaru bol v tom čase poverený M. B., nie však Ľ. B., ktorý predmet zmluvy prevzal. Odvolací súd preto konštatoval, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že predmet kúpnej zmluvy – vane – skutočne dodal žalovanému. Z tohto dôvodu žalovanému nevznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi kúpnu cenu, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, že žalobu zamietol. O náhrade trov prvostupňového konania a odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému účastníkovi – žalovanému síce vznikol nárok na náhradu trov, avšak tento si ich v zákonnej lehote nevyčísľil, a preto mu náhradu trov prvostupňového ani odvolacieho konania nepriznal.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal v zákonnej lehote dovolanie žalobca. Podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a zároveň, že konanie (odvolacie) je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd doplnil dokazovanie len v tom smere, že vypočul svedkyňu M. J., svedka Ľ. B. a oboznámil sa s potvrdením M. F. zo dňa 17.6.2000, ale nevypočul svedka M. B.. Ak chcel odvolací súd rozhodnúť po doplnení dokazovania, z výpovede M. B., ale aj z výpovede Ľ. B. vyplýva, že Ľ. B. bol počas výstavby H.P. poverovaný M. B. na preberanie rôzneho druhu tovaru od žalobcu a to práve pre žalovaného konajúceho osobou M. B.. Z predchádzajúcej praxe zavedenej medzi žalobcom a žalovaným pri dostavbe H.P. vyplývalo, že M. B. v mene a pre žalovaného objednaný tovar prišiel prevziať Ľ. B., alebo iná ním poverená osoba. V konaní bolo nesporne preukázané, že M. B. pri dostavbe H.P. nekonal v mene spoločnosti F., s.r.o., ale konal v mene žalovaného. Svedok M. B. vo svojej výpovedi zo dňa 10.2.2005, uviedol, že „navrhovateľ vane na stavbu odporcovi dodal“. Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa prisvedčil tvrdeniu žalobcu, že podpis nachádzajúci sa v knihe dodávok (č.l. 6 spisu) je podpisom Ľ. B.. Žalobca vždy žalovaným objednaný tovar odovzdal osobe, ktorá bola žalovaným na prevzatie poverená. Ľ. B. bol takouto osobou a opakovane preberal v mene žalovaného od žalobcu objednaný tovar. Žalobca teda ani teoreticky nemohol vedieť,

že osoba, ktorá prišla prevziať objednaný tovar, koná vo vlastnom mene. Odvolanie poverenia (splnomocnenia) na preberanie tovaru žalobcovi nebolo doručené a zo strany objednávateľa dodanie objednaného tovaru nebolo urgované. Odvolací súd mal v odvolaní prejednať dôvody uvedené žalovaným v odvolaní a potom rozhodnúť o odvolaní. Odvolací súd sám iniciatívne bez žiadosti odvolateľa preskúmaval skutočnosti, z ktorých vyvodil závery odlišné od skutkových zistení súdu prvého stupňa, so vzniknutými rozpormi sa nijako nevyrovnal a z toho následne vyvodil nesprávne právne závery a nesprávne rozhodol. Odvolací súd je v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. dôvodmi odvolania uvádzanými odvolateľom v odvolaní viazaný. Doplnením dokazovania odvolací súd konal nad rámec odporcom podaného odvolania zároveň nešlo o prípad, kedy súd nie je viazaný dôvodmi odvolania, a teda konal tak v rozpore s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi odvolacie konanie. Navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby vyhovel v celom rozsahu podanému dovolaniu a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1) preskúmal dovolanie žalobcu a zistil, že je prípustné podľa § 238 ods. 1 O.s.p., bolo podané v zákonnej lehote a spĺňa ostatné náležitosti podľa § 241 ods. 1 O.s.p. Dovolanie preskúmal v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Z ust. § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane jeho vecného vymedzenia. V danom prípade podľa obsahu dovolania, bol dovolacím dôvodom, ktorý bol v dovolaní uplatnený, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho skutkového zistenia a následne nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Na rozdiel

od skutkového zistenia, ktoré je výsledkom činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, o nesprávne právne posúdenie ide vtedy, ak súd zistený skutkový stav nesprávne zhodnotil po stránke právnej, teda chybné aplikoval právny predpis.

V preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že posúdenie nároku žalobcu po právnej stránke odvolacím súdom nie je v rozpore s právnym predpisom.

Základná otázka, ktorú dovolací súd posudzoval bola, či bolo dostatočne preukázané, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie faktúry č. 12002 zo dňa 28.2.2002 vo výške 65 829,60 Sk a či rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne.

Dovolací súd vo veci prijal záver, že vykonaným dokazovaním bol dostatočne zistený skutkový stav veci a z neho vyvodený správny právny záver.

Dovolací súd sa stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu, že žalobca nepreukázal, že vane vyfakturované žalovanému predmetnou faktúrou skutočne dodal žalovanému. Žalobca dodal vane L. B., ktorý so žalovaným nebol v žiadnom právnom vzťahu, a ani nebol žalovaným poverený na preberanie tovaru.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu, ktorým žalobu zamietol je vecne správny, preto dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Úspešnému žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 23. septembra 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková